

**ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ԱՐԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻ
ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ**

**ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ
ՁԵԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԳԵՄԻԱ**

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

**ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ԱՐԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻ
ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ**

17-19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ, 2013 թ.

ԶԵԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

2014

Ռուզան Սարյան (Հայաստան). Մարտիրոս Սարյանի գրքարվեստը	422
Գարեգին Բոթանջյան (Հայաստան). Հակոբ Կոջոյանի ստեղծագործության գեղարվեստական առանձնահատկությունները	425

ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ

Մարի Ռոզ Արուսեֆյան (ԱՄՆ). Հայոց ցեղասպանության արտացոլումը Հակոբ Օշականի գործերում	429
Մելինե Անուժյան (Հայաստան). Ցեղասպանության հանցագործների դատապարտումը երիտրուքների 1919-1921 թթ. դատավարությունների օրինակով	432
Անահիտ Աստոյան (Հայաստան). Հայերի ունեզրկումը Օսմանյան կայսրությունում 1914-1923 թթ.	435
Ջենմա Բառնասյան (Հայաստան). Հայոց ցեղասպանությունը և հայ բարբառները	438
Սեդա Գասպարյան (Հայաստան). Հայոց ցեղասպանության արժարժումները լեզվաճանաչողական մեկնակետից	441
Анушаван Закарян (Армения). Русские литературные деятели об Армянском вопросе и о геноциде армян (10-е годы XX века)	444
Աշոտ Հայրունի (Հայաստան). Գերմանիան և Մեծ եղեռնը	447
Արմենուի Ղամբարյան (Հայաստան). Հայկական հարցն ԱՄՆ Ներկայացուցիչների պալատում 1918 թ. սկզբին	451
Արմեն Մարության (Հայաստան). Հայոց ցեղասպանության հետևանքների հաղթահարման նոր հայեցակարգի ընդունման անհրաժեշտությունը	454
Barlow der Mugrdechian (USA). The theme of genocide in twentieth century Armenian-American literature	457
Քրիստինե Մեքոնյան (Հայաստան). Հայկական տարածքների պահանջատիրության խնդիրը բուրժուական և արևմտյան մամուլում (1945-1947 թթ.)	460
Վերա Սահակյան, Վազգեն Պողոսյան (Հայաստան). Թուրքիայի «Վարչապետության հանրապետական արխիվի» փաստաթղթերի տվյալները հայերի իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ	463
Նվեր Սարգսյան (Հայաստան). Ցեղասպանության դասերը. շարունակվող մարտահրավերներ	469
Ռուբեն Սաֆրաստյան (Հայաստան). Թուրքական պաշտոնական վավերագրերը Հայոց ցեղասպանության նախապատրաստման մասին	473
Խաչատուր Ստեփանյան (Հայաստան). Հայ-թուրքական հարաբերությունների խնդիրը սփյուռքահայ հասարակական-քաղաքական մտքի գնահատմամբ (1920-1930-ական թթ.)	476
Հասմիկ Ստեփանյան (Հայաստան). Ցեղասպանությունը և օսմանյան նախարարական ու դիվանագիտական հայկական հանձնակազմը	479

ՀԱՅ ԻՆՋՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ

Левон Батиев (Россия). Особенности формирования диаспоры армян Дона и сохранение этно-национальной идентичности	482
Նվարդ Երնջակյան (Հայաստան). Ազգային ինքնության դրսևորումները հայկական և քրիտանական գրական երկերում	485
Սեյրան Զաքարյան (Հայաստան). Ազգային և քաղաքացիականը հայոց ինքնության արդիականացման գործընթացում	487
Бурастан Зулумян (Россия). Историческая философия литературы. Образ автора в «Истории Армении» Мовсеса Хоренаци	490
Փոլ Հայտոսթեան (Լիբանան). Սփյուռքահայ հաստատությունական մշակոյթը և ինքնութեան խնդիրներ	493
Վերժինե Սվազյան (Հայաստան). Ազգային ինքնության դրսևորումը ամերիկահայոց բանավոր ավանդության մեջ (ըստ 1979, 1989, 2001, 2008 թթ. անձնական գրառումների և ազգաբանական դիտարկումների)	496
Անդրանիկ Տազեսեան (Լիբանան). Ծակատագրակից ինքնութիւններ. ոչ հայ փոքրամասնութիւններու եւ հայութեան ինքնութեան խնդիրներու շուրջ մտորումներ	500

ՀԱՅ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԻՏՔԸ. ՉԵՌ-ՔԲԵՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՋԱՐԳ-ԱՅՍԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Սեն Արեշատյան (Հայաստան). Սարգիս Բերիացի՝ անհայտ հայ փիլիսոփա	504
Համլետ Գևորգյան (Հայաստան). Արիստոտելի փիլիսոփայական և տրամաբանական գրվածքների հայերեն թարգմանությունների եւ մեկնությունների բնորոշ առանձնահատկությունների մասին	506
Յակով Խաչիկյան (Հայաստան). Համառոտ ուղղակի հայ էսթետիկական մտքի պատմության ուսումնասիրության	508
Գագիկ Հարությունյան (Հայաստան). հայագիտությունը որպես անվտանգության «Կրիտիկական ենթակառուցվածք»	512
Վալերի Միրզոյան (Հայաստան). Իշխանության և առաջնորդման ըմբռնումը հայ կառավարչական մտքի զրգարանակներում	515
Ազգային միտքը արդի մարտահրավերների համատեքստում	519

Ռուզան Սարյան (Հայաստան). Մարտիրոս Սարյանի գրքարվեստը	422
Գարեգին Քոբանջյան (Հայաստան). Հակոբ Կոջոյանի ստեղծագործության գեղարվեստական առանձնահատկությունները	425

ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ

Մարի Ռոզ Արուսեֆյան (ԱՄՆ). Հայոց ցեղասպանության արտացոլումը Հակոբ Օշականի գործերում	429
Մելինե Անուժյան (Հայաստան). Ցեղասպանության հանցագործների դատապարտումը երիտրուքների 1919-1921 թթ. դատավարությունների օրինակով	432
Անահիտ Աստոյան (Հայաստան). Հայերի ունեզրկումը Օսմանյան կայսրությունում 1914-1923 թթ.	435
Ջենմա Բառնասյան (Հայաստան). Հայոց ցեղասպանությունը և հայ բարբառները	438
Սեդա Գասպարյան (Հայաստան). Հայոց ցեղասպանության արժարժումները լեզվաճանաչողական մեկնակետից	441
Анушаван Закарян (Армения). Русские литературные деятели об Армянском вопросе и о геноциде армян (10-е годы XX века)	444
Աշոտ Հայրունի (Հայաստան). Գերմանիան և Մեծ եղեռնը	447
Արմենուի Ղամբարյան (Հայաստան). Հայկական հարցն ԱՄՆ Ներկայացուցիչների պալատում 1918 թ. սկզբին	451
Արմեն Մարության (Հայաստան). Հայոց ցեղասպանության հետևանքների հաղթահարման նոր հայեցակարգի ընդունման անհրաժեշտությունը	454
Barlow der Mugerdechian (USA). The theme of genocide in twentieth century Armenian-American literature	457
Քրիստինե Մեքոնյան (Հայաստան). Հայկական տարածքների պահանջատիրության խնդիրը բուրժուական և արևմտյան մամուլում (1945-1947 թթ.)	460
Վերա Սահակյան, Վազգեն Պողոսյան (Հայաստան). Թուրքիայի «Վարչապետության հանրապետական արխիվի» փաստաթղթերի տվյալները հայերի իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ	463
Նվեր Սարգսյան (Հայաստան). Ցեղասպանության դասերը. շարունակվող մարտահրավերներ	469
Ռուբեն Սաֆրաստյան (Հայաստան). Թուրքական պաշտոնական վավերագրերը Հայոց ցեղասպանության նախապատրաստման մասին	473
Խաչատուր Ստեփանյան (Հայաստան). Հայ-թուրքական հարաբերությունների խնդիրը սփյուռքահայ հասարակական-քաղաքական մտքի գնահատմամբ (1920-1930-ական թթ.)	476
Հասմիկ Ստեփանյան (Հայաստան). Ցեղասպանությունը և օսմանյան նախարարական ու դիվանագիտական հայկական հանձնակազմը	479

ՀԱՅ ԻՆՋՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ

Левон Батиев (Россия). Особенности формирования диаспоры армян Дона и сохранение этно-национальной идентичности	482
Նվարդ Երնջակյան (Հայաստան). Ազգային ինքնության դրսևորումները հայկական և քրիտանական գրական երկերում	485
Սեյրան Զաքարյան (Հայաստան). Ազգային և քաղաքացիականը հայոց ինքնության արդիականացման գործընթացում	487
Бурастан Зулумян (Россия). Историческая философия литературы. Образ автора в «Истории Армении» Мовсеса Хоренаци	490
Փոլ Հայտոսթեան (Լիբանան). Սփյուռքահայ հաստատությունական մշակոյթը և ինքնութեան խնդիրներ	493
Վերժինե Սվազյան (Հայաստան). Ազգային ինքնության դրսևորումը ամերիկահայոց բանավոր ավանդության մեջ (ըստ 1979, 1989, 2001, 2008 թթ. անձնական գրառումների և ազգաբանական դիտարկումների)	496
Անդրանիկ Տազեսեան (Լիբանան). Ծակատագրակից ինքնութիւններ. ոչ հայ փոքրամասնութիւններու եւ հայութեան ինքնութեան խնդիրներու շուրջ մտորումներ	500

ՀԱՅ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԻՏՔԸ. ՉԵՌ-ՔԲԵՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՉԱՐԳԱՅՍԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Սեն Արեշատյան (Հայաստան). Սարգիս Բերիացի՝ անհայտ հայ փիլիսոփա	504
Համլետ Գևորգյան (Հայաստան). Արիստոտելի փիլիսոփայական և տրամաբանական գրվածքների հայերեն թարգմանությունների եւ մեկնությունների բնորոշ առանձնահատկությունների մասին	506
Յակով Խաչիկյան (Հայաստան). Համառոտ ուղղակի հայ էսթետիկական մտքի պատմության ուսումնասիրության	508
Գագիկ Հարությունյան (Հայաստան). հայագիտությունը որպես անվտանգության «Կրիտիկական ենթակառուցվածք»	512
Վալերի Միրզոյան (Հայաստան). Իշխանության և առաջնորդման ըմբռնումը հայ կառավարչական մտքի զրգարանակներում	515

Հայագիտական միջազգային երկրորդ համաժողով

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ԱՐԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ

17-19 հոկտեմբերի, 2013 թ.

Ձ ե կ ո ց ու մ ն ե ր ի ժ ո դ ո վ ա ծ ու

Հրատ. խմբագիրներ՝ Ա. Սահակյան, Ա. Հովակիմյան, Ն. Նանասյան
Համակարգչային էջադրումը՝ Վ. Պապյանի

Հրատ. պատվեր N 549

Ստորագրված է տպագրության՝ 10.11.2014թ.:

Չափսը՝ 60 x 84 ¹/₈, թուղթ N 1, օֆսեթ տպագրություն,

37,25 տպագրական մամուլ:

Տպաքանակը՝ 250 օրինակ:

ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչության տպարան
Երևան, Մարշալ Բաղդասարյան պող. 24